

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства освіти і науки,
молоді та спорту України
29 березня 2012 року № 384

Форма № Н - 3.04

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені ІВАНА ФРАНКА

Кафедра історичного краєзнавства

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Декан історичного факультету

“ 27 ” _____ 12 _____ 2018 __ року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
вільного вибору

0203 гуманітарні науки **Історія повсякденності**

спеціальність _____ 020302 – історія _____
(шифр і назва спеціальності)

факультет _____ історичний _____
(назва факультету)

Львів – 2018 рік

Робоча програма «**Історія повсякденності**» для студентів

(назва навчальної дисципліни)

за напрямом підготовки Гуманітарні науки, спеціальністю 020302 –
Історія. . „27” 12, 2018 року –   с.

Розробники: проф., д. іст. н. В. Є. Голубко, доц., к. іст. н. Боднар Г. А

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри (предметної комісії) _____
історичного краєзнавства

Протокол від “27” 12. 2018 року № 4

Завідувач кафедри історичного краєзнавства

_____ (Голубко В. Є.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

“27” 12.2018   року

Схвалено Вченою радою історичного факультету

Протокол від “27” 12 року № 4

“27” 12 року Голова _____ (Шуст Р.М.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 8.020302 – Історія (шифр і назва)	Нормативна (за вибором)	
	Напрямок підготовки <u>6.020302 Історія</u> (шифр і назва)		
Модулів – 2	Спеціальність: <u>військова історія</u>	Рік підготовки	
Змістових модулів – 2		4-й	-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання ___ - _____ (назва)		Семестр	
Загальна кількість годин – 90		8-й	-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2,5 самостійної роботи студента – 3	Освітньо-кваліфікаційний рівень: <u>магістр</u>	Лекції	
		39 год.	год.
		Практичні, семінарські	
		год. -	год.
		Лабораторні	
		год. -	год.
		Самостійна робота	
		год. 51	год.
		Індивідуальні завдання:	
		год.	
Вид контролю:			
екз.	залік +		

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить (%):

для денної форми навчання – 43%

для заочної форми навчання –

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Анотація навчальної дисципліни: В курсі розкриваються найважливіші теоретичні проблеми одного із важливих напрямків історико-краєзнавчих студій, яким є історія повсякденності. Курс складається із двох проблемних за тематикою блоків лекцій. У першому розглядаються питання пов'язані з історією виникнення і розвитку цього напрямку, ознайомленням із науковим доробком його визначних представників, методологією та методикою проведення дослідження. Другий блок лекцій ілюструє застосування методики досліджень на конкретних прикладах повсякденного життя галицького населення від кінця XIX ст. до середини XX ст. (побут, звичаї, страхи, стереотипи у повсякденній практиці і т.ін.)

Результати навчання:

- **знати:** теорію і методику проведення дослідження історії повсякденності, основні тенденції сучасної історіографії напрямку, джерельну базу, конкретні історичні факти, які ілюструють повсякденне життя суспільства.
- **вміти:**
  - аналізувати фактографічний матеріал, виявити вміння робити його порівняння та аналіз;
  - критично опрацьовувати рекомендовані джерела та літературу;
  - показати розуміння загальних та особливих тенденцій повсякденного життя суспільства у конкретний історичний період.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. .... Повсякдення в сучасних дослідженнях

Тема 1. Історія повсякденності як напрям історичних досліджень: становлення та зміст, сучасна традиція

Тема 2. Історія повсякденності: поняття, предмет, методи дослідження

Тема 3. Джерела історії повсякденності

Тема 4. Нові “території” історика повсякденності: історія приватного життя, історія знизу, усна історія, нова культурна історія

Тема 5. Зворотня сторона щоденного життя: “нормальне” та “девіантне”. Повсякдення “інших”

Тема 6. Світ повсякденних уявлень: приватно-світоглядні аспекти повсякдення. Пам'ять і повсякдення

Тема 7. Повсякдення, суспільство і влада в тоталітарній державі (приклад Радянського Союзу)

Змістовий модуль 2. Практичне застосування методики дослідження повсякденності на конкретних прикладах

Тема 1. Львів та львів'яни після "Великої війни" : будні міста і його мешканців.

Тема 2. Торгівля у Львові у міжвоєнний період

Тема 3. Туризм у Східній Галичині

Тема 4. Львівська суспільність у перші дні Другої світової війни: щоденне життя, настрої, страхи.

Тема 5. Будні львів'ян в період першої радянзації (1939-1941)

Тема 6. Повсякденне життя львів'ян в роки німецької окупації

Тема 7. Житлово-побутові умови львів'ян у 1944-1953 рр.

Тема 8. Формування радянського обличчя Львова доби пізнього сталінізму.

Тема 9. Кінематограф у Львові (1944-1953) та його місце у культурному просторі його мешканців.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с.р.		л	п	лаб.	інд.	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1 Повсякдення в сучасних дослідженнях												
Тема 1.	Історія повсякденності як напрям історичних досліджень: становлення та зміст, сучасна традиція	4				6						
Тема 2.	Історія повсякденності: поняття, предмет, методи дослідження	2				2						
Тема 3.	Джерела історії повсякденності	4				6						
Тема 4.	Нові “території” історика повсякденності: історія приватного життя, історія знизу, усна історія, нова культурна історія	4				6						
Тема 5.	Зворотня сторона щоденного життя: “нормальне” та “девіантне”. Повсякдення “інших”	2				2						
Тема 6.	Світ повсякденних уявлень: приватно-світоглядні аспекти повсякдення. Пам’ять і повсякдення	1				2						
Тема 7.	Повсякдення, суспільство і влада в тоталітарній державі (приклад Радянського Союзу)	2				2						
Разом за змістовим		19				26						

модулем 1													
Змістовий модуль 2. Практичне застосування методики дослідження повсякденності на конкретних прикладах													
Тема 1.	Львів та львів'яни після "Великої війни" : будні міста і його мешканців.	2				3							
Тема 2.	Торгівля у Львові у міжвоєнний період	2				3							
Тема 3.	Туризм у Східній Галичині	2				3							
Тема 4.	Львівська суспільність у перші дні Другої світової війни: щоденне життя, настрої, страхи.	2				3							
Тема 5.	Будні львів'ян в період першої радянзації (1939-1941)	2				3							
Тема 6.	Повсякденне життя львів'ян в роки німецької окупації	2				3							
Тема 7.	Житлово-побутові умови львів'ян у 1944-1953 рр.	2				3							
Тема 8.	Формування радянського обличчя Львова доби пізнього сталінізму.	2				2							
Тема 9.	Кінематограф у Львові (1944-1953) та його місце у культурному просторі його мешканців.	2				2							
Разом за змістовим модулем 2		18				25							
Усього годин		39				51							

5. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Історія повсякденності як напрям історичних досліджень: становлення та зміст, сучасна традиція	6
2	Історія повсякденності: поняття, предмет, методи дослідження	2
3	Джерела історії повсякденності	6
4	Нові “території” історика повсякденності: історія приватного життя, історія знизу, усна історія, нова культурна історія	6
5	Зворотня сторона щоденного життя: “нормальне” та “девіантне”. Повсякдення “інших”	2
6	Світ повсякденних уявлень: приватно-світоглядні аспекти повсякдення. Пам’ять і повсякдення	2
7	Повсякдення, суспільство і влада в тоталітарній державі (приклад Радянського Союзу)	2
8	Львів та львів’яни після "Великої війни" : будні міста і його мешканців.	3
9	Торгівля у Львові у міжвоєнний період	3
10	Туризм у Східній Галичині	3
11	Львівська суспільність у перші дні Другої світової війни: щоденне життя, настрої, страхи.	3
12	Будні львів’ян в період першої радянізації (1939-1941)	3
13	Повсякденне життя львів’ян в роки німецької окупації	3
14	Житлово-побутові умови львів’ян у 1944-1953 рр.	3
15	Формування радянського обличчя Львова доби пізнього сталінізму.	2
16	Кінематограф у Львові (1944-1953) та його місце у культурному просторі його мешканців.	2
Разом		51

6. Методи навчання

Лекція з використанням мультимедійного проектора, бесіда.

7. Розподіл балів, які отримують студенти

Оцінювання знань студента здійснюється за 100-бальною шкалою. Оцінювання здійснюється на двох модульних контролях, за які студент максимально отримує 50 балів та на семінарських заняттях – 50 балів.

8. Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Оцінка в балах	Оцінка ECTS	Визначення	За національною шкалою
90-100	A	Відмінно	Зараховано
81-89	B	Дуже добре	Зараховано
71-80	C	Добре	
61-70	D	Задовільно	Зараховано
51-60	E	Достатньо	
26-50	FX	Не задовільно з можливістю повторного складання іспиту	Не зараховано
0 - 25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

9.Вибрана література:

- ✓ Генега Р. Я. Житлово-побутові умови львів'ян у 1944-1953 рр. [Mieszkańcowie i bytowe warunki życia ludności Lwowa w latach 1944-1953]. Lwów: miasto – społeczeństwo – kultura. Studia z dziejów miasta / redakcja naukowa Kazimierz Karolczak i Łukasz T. Sroka. – Kraków: Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Pedagogicznego, 2014. – Т.IX. Życie codzienne miasta. S.444-458.
- ✓ Генега Р. Львів: нові міщани, студенти та режим 1944-1953 рр. ЛНУ ім. Івана Франка. Львів, 2015. «Афіша». 320 с.
- ✓ Головка В. «Риба та м'ясо» історії повсякденності: теоретичні засади напряду // Проблеми історії України: факти, судження, пошуки. Міжвідомчий збірник наук. пр. Вип.17. К.: ПУ НАНУ, 2007. С. 87–101.
- ✓ Головка В. Історія повсякденності: історіографія і міждисциплінарні зв'язки // Нариси повсякденного життя радянської України в добу непу (1921-1928 рр.): Колективна монографія / Відп. ред. С. В. Кульчицький. НАН України. Інститут історії України. [Кн. 1], ч. 1. К.: Інститут історії України НАН України, 2010. С. 47–66.
- ✓ Голубко В. Житлові проблеми Львова та шляхи їхнього розв'язання у міжвоєнний період (1919-1939) //Україна: культурна спадщина, національна свідомість, державність [гол. редкол. Микола Литвин, упоряд. і наук. ред. Ігор Соляр]; НАН України, Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича. – Львів, 2015. – Вип.27. – С.136-152.
- ✓ Голубко В., Середяк А.Спротив, пристосування, будні західноукраїнського селянина в умовах тоталітарних режимів 1939-1953рр // Історія України. Маловідомі імена, події, факти (Збірник статей). – Вип. 34. – К.: Інститут історії України НАН України, 2007. – С.269-289.
- ✓ Голубко В., Рутар В. "Лицарська легенда" листопадових 1918 р. боїв за Львів //Військово-науковий вісник. - Вип. 19.-Львів: Академія сухопутних військ, 2013. - С.24-41.
- ✓ Львів та львів'яни після "Великої війни" : будні міста і його мешканців / Віктор Голубко // Гілея. Науковий вісник. - Вип.70. - №3. - Київ, 2013. - С.16-26.
- ✓ Доманська Е. Історія та сучасна гуманітаристика: дослідження з теорії знання про минуле. / Ева Доманська. [Пер. з польської та англ. В. Склокін; наук.ред. В. Склокін, С. Троян]. К.: Ніка-центр, 2012.

- ✓ Заболотна Т. Історія повсякденності – “панацея від хвороб” чи пастка для історика? // Історія повсякденності теорія та практика: матеріали Всеукр. наук. конф., Переяслав-Хмельницький, 14–15 трав. 2010 р. / упоряд. О. М. Лукашевич, Т. Ю. Нагайко. Переяслав-Хмельницький, 2010. С. 38–43.
- ✓ Зінчук М. Ю. Еволюція поглядів представників школи «Анналів» на сутність та особливості дослідження повсякдення // Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. 2011. № 982: Сер. Історія. Вип. 44. Спеціальний випуск. С. 21–29.
- ✓ Касавин І. Т., Щавелев С. П. Анализ повседневности. М., 2004.
- ✓ Коляструк О. А. Методологія історії повсякдення // Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. 2011. № 982: Сер. Історія. Вип. 44. Спеціальний випуск. С. 8–21.
- ✓ Коляструк О. А. Теоретико-методологічні аспекти вивчення повсякденного життя // Нариси повсякденного життя радянської України в добу непу (1921-1928 рр.): Колективна монографія / Відп. ред. С. В. Кульчицький. НАН України. Інститут історії України. [Кн. 1], ч. 1. К.: Інститут історії України НАН України, 2010. С. 5–46.
- ✓ Коляструк О. Поняття повсякденності в сучасній науковій гуманітаристиці // Україна ХХ ст.: культура, ідеологія, політика. Київ, 2009. Вип. 15. С. 46–56.
- ✓ Коляструк О.А. Предмет історії повсякденності: історіографічний огляд його становлення у зарубіжній та вітчизняній історичній науці // Український історичний журнал. 2007. №1. С. 174-184.
- ✓ Коляструк О.А. Документи особового походження як джерела з історії повсякденності // Український історичний журнал. Київ, 2008. №2. С. 145–153.
- ✓ Коляструк О. Джерела з історії повсякденності // Повоєнна Україна: нариси соціальної історії (друга половина 1940-х – середина 1950-х рр.). К.: Інститут історії України НАН України, 2010. С. 49–72.
- ✓ Коляструк О. Необхідність і мотивація вивчення повсякдення // Нариси повсякденного життя радянської України в добу непу. К.: Інститут історії України НАН України, 2010. С. 5–8.
- ✓ Коляструк О. А. Зміст понять «повсякденність», «повсякденне життя», «історія повсякденності» // Нариси повсякденного життя радянської України в добу НЕПу (1921-1928 рр.): Колективна монографія / відп. ред. С.В. Кульчицький : в 2 ч. Ч. 1. Київ : Інститут історії України НАН України, 2009. С. 8–17.
- ✓ Коляструк О. А. Історія повсякденності в сучасній українській історіографії // Україна ХХ ст.: культура, ідеологія, політика. Збірник статей / відп. ред. В.М. Даниленко. Київ : Інститут історії України НАН України, 2012. Вип. 17. С. 5-9.
- ✓ Кром М. М. Повседневность как предмет исторического исследования (вместо предисловия) // История Повседневности. Сборник научных работ. (Серия «Источник. Историк. История»). Вып.3. / Отв.ред. М. М. Кром. СПб., 2003. С. 7–14.
- ✓ Людтке А. «История повседневности» в Германии после 1989 года // Казус: индивидуальное и уникальное в истории. 1999 (вып. 2). М., 1999. С. 117–126.
- ✓ Людтке А. История повседневности в Германии: Новые подходы к изучению труда, войны и власти [пер. с англ. и нем. под общей ред. и с предисл. С.В.Журавлева]. М., 2010.
- ✓ Людтке А. Что такое история повседневности? Ее достижения и перспективы в Германии // Социальная история. Ежегодник, 1998/99. М., 1999. С. 77–100.
- ✓ Масик Р. Державне регулювання цін на товари першої необхідності у міжвоєнній Польщі (рецепція господарського середовища Східної Галичини) // Наукові зошити історичного факультету Львівського університету. 2006. Випуск 17. С. 191–212.
- ✓ Масик Р. Проблема нелегальної торгівлі у міжвоєнній Польщі в обговореннях Промислово-торгової палати у Львові. 2015. Наукові записи Тернопільського

- національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Серія історія. Випуск 2. Т. 2. С. 143–147.
- ✓ Мрака І.Б. Червона армія очима львів'ян восени 1939 р. // Український історичний журнал. – 2016. – № 1. С. 98–112.
  - ✓ Мрака І.Б. Громадяни УРСР про «визвольний похід» Червоної армії в Західну Україну у вересні 1939 р. (за матеріалами ГДА СБУ) // Історичні пам'ятки Галичини. Матеріали VI красназавчої конференції. – Львів, 2016. – С. 116-123.
  - ✓ Мрака І. Фрагмент неопублікованого щоденника Станіслава Миколайчика з часу польсько-радянських переговорів у Москві (серпень 1945 р.) / Ігор Мрака // Проблеми слов'янознавства. – 2013. – Вип. 62. – С. 197–214
  - ✓ Нагайко Т. Історія повсякденності: погляд на проблему // Історія повсякденності: теорія та практика: матеріали Всеукр. наук. конф., ПереяславХмельницький, 14–15 трав. 2010 р. / упоряд.: Лукашевич О.М., Нагайко Т.Ю. ПереяславХмельницький, 2010. С. 43–48.
  - ✓ Оболенская С. В. «История повседневности» в современной историографии ФРГ // Одиссей. Человек в истории. 1990. М., 1990. С. 182 –198.
  - ✓ Пушкарева Н. Л. «История повседневности» и этнографическое исследование быта: расхождения и пересечения // Гласник Етнографського інститута САНУ. Белград. ЛІІІ. С. 21–34.
  - ✓ Середяк А.В. Галицький селянин і українська книжка наприкінці ХІХ – початку ХХ ст. (на прикладі видань Товариства «Просвіта» // Україна Модерна. Історія та культура читання . / Гол. ред. Г. Грінченко – Вип.22. - Харків, 2015. – С.116-138.
  - ✓ Удод О. Методологічні проблеми історії повсякденності // Матеріали V Міжнародного конгресу українців / 26-30 серпня 2002 р., м. Чернівці. Історія. Ч. 2.Чернівці, 2004. С.381–385.
  - ✓ Удод О. Повсякденне життя киян в умовах окупації (вересень 1941 – листопад 1943): питання методології та історіографії // Проблеми історії України: факти, судження, пошуки: міжвідомчий зб. наук. праць. Київ, 2006. Вип. 15. С. 384–391.
  - ✓ Удод О.А. Історія повсякденності: проблеми методології та джерелознавства // Історія в школах України. К., 2005. № 4. С. 40–45.
  - ✓ Усна історія російсько-української війни (2014-2015 роки). Вип.1 / за ред.. В.Мороко. – Київ,2015. – 176 с.
  - ✓ Усна історія російсько-української війни (2014-2016 роки). Вип.2 / ред. Г. Васильчука та В.Мороко. – Київ,2016. – 464 с.
  - ✓ Шютц А. Смысловая структура повседневного мира: очерки по феноменологической социологии / Сост. А. Я. Алхасов; Пер. с англ. А. Я. Алхасова, Н. Я. Мазлумяновой; Научн. ред. перевода Г. С. Батыгин, М.: Институт Фонда «Общественное мнение», 2003, 336 с.